

FAQ – budgetgodkendelse og økonomisk tilsyn 2025

FAQ – budgetgodkendelse og økonomisk tilsyn 2025	1
Indtægter: Takst og abonnementsfinansierede ydelser	2
Personaleomkostninger: Samlet ledelse	2
Personaleomkostninger: Borgerrelateret personale	3
Personaleomkostninger: Ikke-fastansat personale	4
Ejendomsomkostninger: Vedligehold	4
Ejendomsomkostninger i kommunale tilbud	4
Øvrige konkrete omkostninger	5
Overskud/underskud	5
Koncernnote (kun for tilbud, der indgår i en koncern eller koncernlign. konstruktion)	5
Sammenhæng mellem budget og regnskab	6
Dialog om godkendelse/afvisning på Tilbudsportalen	6
Køb og salg af fast ejendom	7
Opholdstaksten i budgetschemaet og indberetning af indsatser på Tilbudsportalen	7
Socialtilsynets benchmarktal	8
Forslag til forbedringer eller ændringer af budgetschemaet	8

Indtægter: Takst og abonnementsfinansierede ydelser

Servicepakker

Der bør beregnes særskilte priser for servicepakker på botilbud, både efter SEL §§ 107 og 108. Indtægter herfor skal indgå som almindelige indtægter i budgetschemaet, jf. Takstbekendtgørelsen § 2 stk. 2, nr. 1. Betalingen må ikke overstige omkostningerne ved produktion af ydelsen.

For midlertidige botilbud efter SEL § 107 gælder, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte og opkræve betaling for kost, tøjvask, mv., som er en integreret del af opholdet.

Relevante lovhenvvisninger:

- BEK nr. 1481 af 5/12/2023 om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp efter SEL §§ 79, 83 og 84.
- BEK nr. 1387 af 12/12/2006 om betaling for botilbud efter SEL kap. 20 og flytteret.

Personaleomkostninger: Samlet ledelse

Hvordan indberettes lønomkostninger til ledelse, hvis lederen udfører borgerrelateret arbejde?

Hvis ledere udfører borgerrelateret arbejde, specificeres dette under "Normering" på Tilbudsportalen. Se i øvrigt budgetschemaets fane "Guide", linje 12.

Løn til samlet ledelse anføres under posten "Samlet ledelse" i budgetschemaet. Lønomkostninger til ledelse skal alene indtastes under "Samlet ledelse", selvom lederen varetager andre funktioner i tilbuddet (eksempelvis borgerrelateret arbejde). Løn til ledelse kan således ikke fordeles til øvrige poster, selvom lederen varetager andre funktioner i tilbuddet. Se i øvrigt budgetschemaets fane "Guide", linje 11.

Hvordan indberettes lønomkostninger til ledelsen, hvis tilbuddet er kommunalt eller en del af en koncern?

Alle omkostninger til den faglige, strategiske, økonomiske og daglige ledelse af tilbuddet skal anføres under "Lønomkostninger til samlet ledelse". Dette kan være den øverste leder (tilbudsleder), souschef, afdelingsleder mv., som er ansat i tilbuddet. Eventuelle omkostninger til ledelsesopgaver i tilbuddet, som varetages af koncernen, kan anføres under posten "Samlet ledelse". Se i øvrigt budgetschemaets fane "Guide", linje 12.

Vurderer socialtilsynet både øverste leders løn og lønomkostninger til samlet ledelse?

Som led i det økonomiske tilsyn er socialtilsynet forpligtet til at vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen i private tilbud, herunder den øverste leders løn set i sammenhæng med lønudgiften til den samlede ledelse. Vurderingen af tilbuddets udgifter til løn til ledelsen skal offentliggøres på Tilbudsportalen. I praksis sker det i tilsynsrapporten, da der ikke er et særskilt felt til vurderingen.

Tilbuddet skal indberette lønudgifter til tilbuddets øverste leder i årsrapporten på Tilbudsportalen. Det er lønnen til den person, som er angivet som "Tilbudsleder" på Tilbudsportalen, som skal anføres under denne post.

Lønomkostningen til øverste leder skal medregnes i posten "Samlet ledelse" i budgetskemaet. Se i øvrigt budgetskemaets fane "Guide Privat", linje 12.

Tilbuddets samlede løn til ledelse indgår i socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt, og om der er sammenhæng imellem pris og kvalitet i tilbuddet. I enkelte tilfælde kan det komme på tale, at socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke anvender tilbuddets midler ansvarligt, hvis lønnen til ledelsen slet ikke modsvares af ledelsesopgaven og lederens faglige og personlige forudsætninger for ledelse.

Hvordan behandles oplysninger om leders løn, hvis der kun er én leder i tilbuddet?

Socialtilsyn Hovedstaden skriver ikke oplysninger om beløbsstørrelsen på leders løn ind i den del af tilsynsrapporten, som offentliggøres på Tilbudsportalen (temaniveau). Dermed bliver oplysninger om den enkelte leders løn ikke offentliggjort som led i tilsynsrapporten. Lønnen vil dog altid fremgå, af det af tilbuddet indsendte nøgletal på Tilbudsportalen. For at skabe gennemsigtighed i forhold til socialtilsynets vurdering kan lønnen angives på kriterieniveau i tilsynsrapporten, hvis socialtilsynet finder det relevant.

Hvad er et henholdsvis "højt" og "lavt" lederlønniveau?

Aktuelt (2025) udgør gennemsnitslønnen for en leder (alt inkl.) ca. 775.000 kr. på tværs af de tilbud, der indgår i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje. Der er ikke nævneværdige forskelle imellem offentlige og private tilbud, men variationen er større på tværs af de private tilbud. Antallet af ansatte i tilbuddet (dvs. hvor mange medarbejdere, lederen er ansvarlig for, og tilbudsleders uddannelses- og erfaringsniveau) indgår i socialtilsynets vurdering af lederlønniveauet. Vi anvender fraktiler til at angive, om en given lederløn er høj.

Personaleomkostninger: Borgerrelateret personale

Er der en forventning om en bestemt andel af omkostningerne til borgerrelateret personale?

Det er altid en konkret og individuel vurdering, hvorvidt der er en hensigtsmæssig fordeling af personaleomkostninger mellem henholdsvis løn til borgerrelateret personale og løn til ikke-borgerrelateret personale. Tilbuddets type og målgruppe indgår i denne vurdering. Andelen af løn til borgerrelateret personale ud af de samlede personaleomkostninger indgår som ét af flere parametre i Socialtilsyn Hovedstadens budgetscrening. Vi vurderer altid, at der er grund til at undersøge forholdene nærmere, hvis omkostningen til borgerrelateret personale udgør mindre end 50%.

Personaleomkostninger: Ikke-fastansat personale

Hvordan defineres "fastansatte medarbejdere" og "ikke fastansatte medarbejdere"?

Socialtilsynet tager afsæt i Social- og Boligstyrelsens forståelse af ikke-fastansatte medarbejdere med borgerrelaterede opgaver. For medarbejdere, der defineres som "ikke-fastansatte medarbejdere med borgerrelaterede opgaver", gør følgende sig gældende:

- Er ikke en fast del af den pædagogiske indsats omkring borgeren
- Erstatte eller supplerer de fastansatte medarbejdere
- Er typisk timelønnede
- Kan være tilknyttet et tilbud i kortere eller længere tid
- Kan være ansat i tilbuddet, i et vikarkorps (fx et kommunalt korps) eller i et eksternt vikarbureau
- Omfatter ikke barselsvikarer, orlovsvikarer og vikarer for langtidssygemeldte
- Omfatter kun medarbejdere med pædagogiske opgaver og ikke fx tekniske eller administrative medarbejdere

Se i øvrigt budgetskemaets fane "Guide", linje 15.

Ejendomsomkostninger: Vedligehold

Pr. 1. januar 2026 skal private tilbud ikke længere ansøge om socialtilsynets forudgående godkendelse til iværksættelse af større vedligeholdelses- og forbedringsarbejder. Men tilbud, der budgetterer med større vedligeholdelses- og forbedringsarbejder eller istandsættelser bør sikre, at tilbuddet har budgetteret hermed, og at det er gennemslagsligt for socialtilsynet, hvordan tilbuddets vedligeholdelsesplan ser ud. Tilbud, der lejer sin ejendom, skal sikre, at tilbuddet ikke foretager vedligeholdelsesarbejder, der påhviler udlejer at varetage. Socialtilsynet har en opmærksomhed på, at uforbrugte vedligeholdelsesmidler ikke blot udbetales som udbytte til ejerne, men overføres til næste års budget, så den samme vedligeholdelsesomkostning ikke bliver ved med at indgå i budgettet uden at blive realiseret.

Ejendomsomkostninger i kommunale tilbud

Finansieringsudgifter: Skal der for ejendomme, som er fuldt afskrevet i kommunens anlægskartotek, alene indregnes forrentning af grundværdi, eller skal der indregnes yderligere under ejendomsværdi?

Budgetguiden beskriver, at der skal ske forrentning af værdier for aktiver, der er betalt ud eller stilles til rådighed for tilbuddet. I budgetguidens eksempel er der anvendt samme metode, som fremgår af takstmodellen i KKR-Hovedstadens styringsbilag, når kommunen stiller en bygning til rådighed for tilbuddet, altså på baggrund af en regnskabsmæssig værdi. I det tilfælde at en bygning er fuldt afskrevet, bør der indarbejdes forrentning af en skønnet værdi. Se i øvrigt budgetskemaets fane "Guide Offentlig", linje 54.

Øvrige konkrete omkostninger

Hvor i budgetskemaet skal udgifter til overfaldsalarm og brandalarm placeres?

Hvis der er tale om større og relativt dyre nagelfaste installationer, som f.eks. alarmeringsanlæg eller vandfyldte slangevindinger osv., der er monteret i bygningerne og har løbende omkostninger i form af service og abonnementer mv., er der tale om en ejendomsomkostning. Udgiften anføres under posten "Yderligere omkostninger" i budgetskemaets linje 74.

Hvis der er tale om mindre anlæg til en relativt beskeden omkostning i indkøb og som ikke er nagelfast / fastmonteret, skal udgiften anføres under "Andre anlæg, driftsmateriel og inventar inkl. småanskaffelser" i budgetskemaets linje 79.

Overskud/underskud

Forventes det, at budgettet ikke indeholder overskud?

Et af formålene med lov om socialtilsyn er at sikre, at borgerne modtager den støtte og hjælp, som er baggrunden for deres ophold i tilbuddet. Derfor skal socialtilsynet også sikre, at tilbuddets midler anvendes efter formålet, og at tilbuddet er bæredygtigt og har en sund økonomi.

Der er generelt ikke noget i nuværende lovgivning, der forhindrer tilbud i at indberette et budget, der udviser et økonomisk overskud i det forventede resultat. Vær dog opmærksom på, at Social-, Bolig- og Ældreministeriet den 11. juni 2024 har udsendt en orienteringsskrivelse om, at §§ 109 og 110-tilbud ikke kan budgettere med et overskud. Taksterne for disse typer selvhenvendertilbud er faste, og der indgås ikke en aftale imellem myndighed og tilbud ved indskrivning af borgeren. Disse tilbuds takster skal revisionspåtegnes, og påtegningen skal uploades sammen med budgettet, så socialtilsynet kan påse, at revisor står inde for, at taksterne er beregnet korrekt og i overensstemmelse med finansieringsbekendtgørelsen.

Hvis et tilbudsbudget indeholder et overskud på bundlinjen, vil det til enhver tid bero på en konkret og individuel vurdering, om overskuddet er nødvendigt og udtryk for ansvarlig anvendelse af offentlige midler. Socialtilsynet har en opmærksomhed på, om et privat tilbud forklarer et overskud med et behov for konsolidering for derefter at udbetale de opsparede midler som udbytte, hvormed der ikke sker den fornødne konsolidering.

En sådan disponering kan give én alvorlig anmærkning i tilsynsrapporten, men det kan også give anledning til, at socialtilsynet overvejer at iværksætte en sanktion.

Koncernnote (kun for tilbud, der indgår i en koncern eller koncernlign. konstruktion)

I koncernnoten skal typen af ydelser, der handles med imellem/internt i koncernen/den koncernlignende konstruktion, uddybes. Se i øvrigt budgetskemaets fane "Guide Privat", linje 63. Det skal være tydeligt for socialtilsynet og for revisor, hvad handlen konkret består af og til hvilken pris.

Ydelserne skal være specificeret i en grad, der gør det muligt for revisor at lave en vurdering af, at handlen afregnes på markedsvilkår svarende til handel med 3. mand.

Det er ikke tilstrækkeligt, at tilbuddet skal betale en bestemt procentsats af omsætningen i koncernbidrag, idet en sådan bidragssats ikke specificerer, hvad tilbuddet får af konkrete ydelser for det angivne beløb.

Hvordan forholder man sig til moms?

Der skal fortsat oplyses det samlede beløb, som ydelsen drejer sig om, inkl. moms, hvis der ligger moms mellem en koncern eller koncernlignende konstruktions enheder, og som revisor påser er på markedsniveau.

Skal der foreligge en faktura (og skal den momses), når der er samhandel mellem en koncerns enheder?

Ved køb og salg af ydelser mellem en koncerns eller en koncernlignende konstruktions enheder har det betydning, hvor mange cvr-numre, samhandlen foregår imellem. Foregår samhandlen indenfor samme cvr-nummer, skal der ikke faktureres, og ydelsen opgøres på baggrund af en fordelingsnøgle, der tager udgangspunkt i de samlede anvendte ressourcer. Er der derimod tale om to forskellige cvr-numre, der er henholdsvis køber og sælger af ydelsen, skal der faktureres mellem enhederne, og samhandlen skal kunne henføres til en eksakt ydelse (herunder tidsperiode og omfang mv.).

Vi henviser til, at et tilbud spørger deres revisor og/eller SKAT, hvis der er konkrete spørgsmål angående moms på ydelser imellem koncernens enheder.

Sammenhæng mellem budget og regnskab

Skal alle kategorier i regnskab og budget stemme overens?

Det er ikke et krav, at regnskabet indeholder præcis de samme kategorier som budgettet – f.eks. med hensyn til faguddannet og ikke-faguddannet personale. Socialtilsynet sammenholder oplysninger fra regnskabet med de oplysninger, der fremgår om tilbuddets faggrupper og normering på Tilbudsportalen, og det vil derfor øge gennemsigtigheden, hvis der anvendes tilsvarende kategorier.

Dialog om godkendelse/afvisning på Tilbudsportalen

Hvordan får de relevante personer i tilbuddet besked om det, hvis socialtilsynet har bemærkninger til budget eller nøgletal?

Det vil altid være den eller de kontaktpersoner, som tilbuddet har angivet på Tilbudsportalen, som vil modtage automails fra Tilbudsportalen, når et budget eller årsrapport-nøgletal bliver afvist eller godkendt. Hvis et tilbud ønsker, at andre end disse kontaktpersoner skal orienteres, er det op til

det enkelte tilbud at organisere det. Socialtilsynet kan ikke tilbyde at sende mails til en bredere kreds af personer, hver gang indberetninger på Tilbudsportalen bliver godkendt eller afvist, idet en sådan distributionsliste ikke er muligt at holde ajour med flere end 570 tilbud at føre tilsyn med.

Køb og salg af fast ejendom

Skal køb af et sommerhus, som skal indgå som en del af tilbuddet, godkendes af Socialtilsynet?

Socialtilsynet skal altid godkende de fysiske rammer, der skal indgå som en del af et tilbuds faste fysiske rammer. Hvis et tilbud ønsker at udvide sine fysiske rammer med et sommerhus (og at afholde løbende driftsomkostninger hertil), skal tilbuddet sende en ansøgning om væsentlig ændring af godkendelsesrammen.

Socialtilsynet skal dog ikke som sådan godkende et tilbuds køb af fast ejendom, med mindre tilbuddet drives af en fond, som socialtilsynet er fondsmyndighed for.

For fonde gælder de samme regler som hidtil; Lov om socialtilsyn § 15 stk. 5; *"Bestyrelsen for tilbud etableret som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, må kun med socialtilsynets samtykke foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes, eller at fonden ikke fortsat vil kunne eksistere."*

I vejledning nr. 9300 af 30/04/2025 defineres ekstraordinære dispositioner i en fond som f.eks. køb eller salg af fast ejendom og/eller pantsætning af fast ejendom.

Generelt for alle tilbud gælder, at socialtilsynet skal vurdere, om tilbuddet og dets ledelse udviser ansvarlig anvendelse af offentlige midler, og at økonomiske dispositioner kommer borgerne i tilbuddet til gavn. Tilbuddet skal være opmærksom på, at et fritidshus i vinterhalvåret sædvanligvis ikke må anvendes til andet end korte ophold.

Opholdstaksten i budgetskemaet og indberetning af indsatser på Tilbudsportalen

Skal man rette i indsatserne (taksterne) på Tilbudsportalen, når man indsender årsbudgettet for det kommende år?

Nej, indsatserne (altså opholdstaksterne) skal først rettes på Tilbudsportalen, når budgettet er blevet godkendt, og ikke før den 1. januar. Tilbuddet kan med fordel gøre visiterende myndigheder opmærksom på eventuelle takststigninger forud for årsskiftet og deri tage forbehold for socialtilsynets godkendelse af årsbudgettet.

Socialtilsynets benchmarktal

Kan man se, hvad det er for et sammenligningsgrundlag, Socialtilsyn Hovedstaden vurderer budgetter ud fra?

I kan ikke som sådan se vores sammenligningsgrundlag. Det skyldes, at indberetning af budgettet ikke er så digitaliseret endnu, som man kunne ønske, men sker i en excel-fil, som vi henter ned og lægger ind i et stort excel-ark, hvor det enkelte tilbuds tidligere budgetter og nøgletal også ligger. På baggrund af alle tilbuds økonomiske oplysninger er vi i stand til at lave nogle gennemsnitsberegninger på tværs af bestemte celler i budgetskeamærne. Gennemsnitstal eller benchmark kan være relevante at inddrage i visse sammenhænge så som i vurderingen af lederløn og i vurderingen af, hvad et årsværk borgerrelateret personale skal koste, men i andre sammenhænge er gennemsnitstal ikke så relevante for vores vurderinger. Vi bruger visse gennemsnitstal som indikatorer på, om noget skal undersøges eller forklares nærmere.

På www.social.dk (under databank) kan man finde visse nationale tal hentet fra indberettede nøgletal på Tilbudsportalen.

Forslag til forbedringer eller ændringer af budgetskemaet

Kan I rette skemaet til eller ændre i, hvordan vi skal indberette forskellige poster?

Nej, socialtilsynet er ikke den myndighed, der har udarbejdet skemaet, og vi kan derfor heller ikke lave vores egne ændringer. De oplysninger, et tilbud skal indberette på Tilbudsportalen, fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse om Tilbudsportalen, jfr. BEK nr. 347 af 4/4-2024.

Det er vigtigt, at I ikke ændrer i formateringen af skemaet eller indsætter/fjerner linjer, da det ellers ikke vil være muligt for os på en smidig og håndterbar måde at lægge budgetskemaet ind og sammenligne med tidligere år eller på tværs af tilbud. Vi kæder budgetterne sammen på celleniveau i budgetskemaet.